

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Det gældende sociale ankesystem er fastlagt ved lov nr. 605 af 20. december 1972 om den sociale ankestyrelse, der trådte i kraft den 1. juli 1973, og ved lov nr. 224 af 12. juli 1975 om ændring af den sociale styrelseslov, ved hvilken der blev oprettet amtsankenævn pr. 1. oktober 1975 i hver amtskommune og revaliderings- og pensionsnævn pr. 1. april 1976 i hver amtskommune samt i Københavns og Frederiksberg kommuner. I 1975, 1981 og 1983 blev der gennemført ændringer i klagereglerne med henblik på forenkling af ankesystemet og visse administrative lettelser.

Senest blev ved lov nr. 196 af 25. maj 1983 gennemført ændringer i ankestyrelsesloven, bistandsloven m.v., der navnlig sigtede på at lette sagspreset i den sociale ankestyrelse med henblik på en reduktion af sagsbehandlingstiden. Disse regler trådte i kraft den 1. juli 1983. Siden har det været hovedreglen, at afgørelser, truffet af en 1. instans, skal kunne efterprøves af én klageinstans ud fra hensynet til borgernes retssikkerhed. Endvidere kan den sociale ankestyrelse – udover at være 1. klageinstans i sager om arbejdsskadeforsikring, tilkendelse af førtidspension m.v. samt i sager fra Københavns og Frederiksberg kommuner – som 2. klageinstans efterprøve afgørelser, truffet af amtsankenævn, når ankestyrelsen skønner, at sagerne er af principiel betydning.

I overensstemmelse med bemærkningerne i lovforslaget nedsatte socialministeriet efter vedtagelsen af ovennævnte lov et sagkyndigt udvalg, der skulle overveje mulighederne for at effektivisere ankesystemet og stille forslag om, hvorledes forretningsgangen i ankestyrelsen, amtsankenævnene og revaliderings- og pensionsnævnene kunne effektiviseres med henblik på en forkortelse af sagsbehandlingstiderne, der var blevet væsentligt forlænget gennem de senere år på grund af et stigende antal sager såvel i 1. instanserne som i ankeinstanserne.

Udvalget har afgivet betænkning i juni 1984. I udvalgets overvejelser er blandt andet indgået resultaterne om, hvordan det eksisterende ankesystem virker, i socialforskningsinstitutets publika-

tioner nr. 113 af juni 1982 om »Klagerne og det sociale ankesystem« og nr. 120 af juli 1983 om »Det sociale ankesystem og kommunerne«, der er udarbejdet som led i socialreformundersøgelserne.

I betænkningen har udvalget stillet forslag om en række ændringer af det gældende ankesystem, og med udgangspunkt i disse forslag er det foreliggende lovforslag udarbejdet.

Efter ændringerne i ankesystemet pr. 1. juli 1983 er det socialministeriets opfattelse, at der ikke er baggrund for at foreslå væsentlige ændringer af ankebegrænsende karakter.

I overensstemmelse med ankeudvalgets forslag foreslår socialministeriet imidlertid, at den eksisterende ankeadgang til ankestyrelsen i sager om uenighed mellem kommuner, begrænses, og at ankeadgangen afskæres i sager om børns optagelse i daginstitution eller dagpleje og ældres optagelse i daghjem eller dagcenter.

De øvrige ændringer, der foreslås gennemført, har alle til sigte at lette sagsgangen i ankeinstanserne og revaliderings- og pensionsnævnene med henblik på en hurtigere sagsbehandling.

Hvad angår *ankestyrelsen* foreslås det, at styrelsens sager, bortset fra sager af principiel betydning og sager om hjælpeforanstaltninger uden samtykke m.v. over for børn og unge, som hovedregel afgøres på møde med 1 ankechef – og ikke som hidtil 2 ankechefer – og 2 beskikkede medlemmer. Forslaget, der for så vidt angår antallet af deltagere i mødebehandlingen svarer til ordningen i amtsankenævnene, hvor afgørelse træffes af formanden og 2 af amtsrådet udpegede medlemmer, tilsigter en mere rationel anvendelse af styrelsens stab af ankechefer. – Samtidig foreslås gennemført en bestemmelse, svarende til ordningen i landsskatte retten, om adgang for ankechefen til at udsætte en sag til udvidet votering på et møde med 2 ankechefer og 2 beskikkede medlemmer; denne ordning sigter på afgørelse af sager om spørgsmål, som der opstår tvivl om under mødebehandlingen. Det vil være spørgsmål af retlig karakter samt andre spørgsmål, hvor en afgørelse efter formandens opfattelse vil betyde en afvigelse fra ankestyrelsens hidtidige praksis.